DEL 1 Uten hjelpemidler

Oppgave 1 (5 poeng)

Deriver funksjonene

a)
$$f(x) = 3x^2 + 5x - 2$$

b)
$$g(x) = 3 \cdot (x^2 - 2)^4$$

c)
$$h(x) = x \cdot \ln(x^2 + 3)$$

Oppgave 2 (3 poeng)

Funksjonen f er gitt ved

$$f(x) = x \cdot e^{-x}$$
 , $D_f = \mathbb{R}$

Tegn fortegnslinjen til f'(x).

Oppgave 3 (5 poeng)

Funksjonen f er gitt ved

$$f(x) = x^3 - 2x^2 - kx + 6$$
, $D_f = \mathbb{R}$

a) Bestem k slik at divisjonen f(x):(x-1) går opp.

I resten av oppgaven bruker vi denne k-verdien.

- b) Faktoriser f(x) i lineære faktorer.
- c) Løs ulikheten $f(x) \ge 0$.

Oppgave 4 (2 poeng)

Skriv så enkelt som mulig

$$\lg(a^2 \cdot b^3) + \lg\left(\frac{1}{b^2}\right) - \lg\left(\frac{b}{a}\right)$$

Oppgave 5 (7 poeng)

Funksjonen f er gitt ved

$$f(x) = -x^4 + 4x^3$$
, $x \in \langle -2, 4 \rangle$

- a) Bestem eventuelle nullpunkter til f.
- b) Bestem eventuelle topp- og bunnpunkter på grafen til f.
- c) Bestem eventuelle vendepunkter på grafen til f.
- d) Lag en skisse av grafen til f.

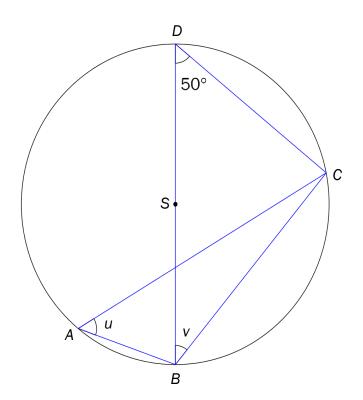
Oppgave 6 (3 poeng)

Skissen viser en sirkel med sentrum i S.

Punktene A, B, C og D ligger på sirkelen. BD er en diameter.

Vi setter $\angle BDC = 50^{\circ}$, $\angle BAC = u$ og $\angle CBD = v$.

Bruk et geometrisk resonnement til å bestemme størrelsen på vinklene u og v.

Oppgave 7 (4 poeng)

På en skole er 60 % av elevene jenter. 70 % av jentene og 55 % av guttene har blå øyne. Vi trekker ut en tilfeldig valgt elev ved skolen.

- a) Bestem sannsynligheten for at eleven har blå øyne.
- b) Eleven som er trukket ut, har ikke blå øyne. Bestem sannsynligheten for at eleven er en gutt.

Oppgave 8 (5 poeng)

a) Konstruer en $\triangle ABC$ slik at AB = 10,0 cm, BC = 7,0 cm og AC = 11,0 cm.

En skjæringssetning sier at halveringslinjene til de tre vinklene i trekanten skjærer hverandre i ett punkt.

b) Demonstrer denne setningen ved å konstruere halveringslinjene til vinklene i $\triangle ABC$.

Halveringslinjene skjærer hverandre i punktet S.

- c) Konstruer normalene fra S ned på hver av sidekantene i $\triangle ABC$. Fotpunktene til normalene kaller vi D, E og F.
- d) Forklar at SD = SE = SF. Konstruer den innskrevne sirkelen i $\triangle ABC$.

Oppgave 9 (2 poeng)

Løs likningen

$$\lg(x+2)^2 = \lg x^4$$

DEL 2

Med hjelpemidler

Oppgave 1 (5 poeng)

I 1960 var folketallet på jorden 3,0 milliarder. I 2013 var folketallet 7,1 milliarder. En god modell for utviklingen av folketallet er funksjonen f gitt ved

$$f(t) = \mathbf{c} \cdot \mathbf{e}^{k \cdot t}$$

der c og k er konstanter og tiden t er antall år etter 1960.

- a) Bestem konstantene c og k.
- b) Når vil folketallet passere 10 milliarder ifølge denne modellen?
- c) Forklar at folketallet stiger med en fast prosent hvert år ifølge modellen. Bestem denne faste, årlige prosenten.

Oppgave 2 (6 poeng)

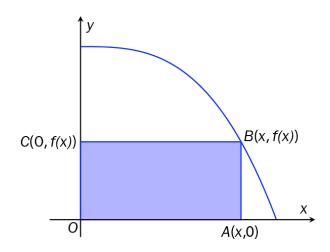
I et koordinatsystem er punktene A(-1, 0), B(7, -1) og C(5, 8) gitt.

- a) Bestem $\overrightarrow{CB}$, $\overrightarrow{CA}$ og $\angle ACB$.
- b) Bestem arealet til $\triangle ABC$.
- c) Bruk vektorregning til å bestemme koordinatene til et punkt E på x-aksen slik at $\overrightarrow{CE} \perp \overrightarrow{AB}$

Oppgave 3 (5 poeng)

På figuren nedenfor ser du grafen til funksjonen f gitt ved

$$f(x) = 4 - 0.125x^3$$
, $0 < x < 2\sqrt[3]{4}$

Rektangelet OABC er laget slik at B ligger på grafen til f.

a) Vis at arealet G til rektangelet kan skrives som

$$G(x) = 4x - 0,125x^4$$

- b) Bestem x slik at rektangelet får areal lik 5,0.
- c) Bestem det største arealet rektangelet kan ha.

Oppgave 4 (8 poeng)

Funksjonen f er gitt ved

$$f(x) = x^3 - 4x^2 - 9x + 28$$
, $D_f = \mathbb{R}$

a) Bruk graftegner til å tegne grafen til f.

En linje skjærer grafen til f i punktene (-3, -8) og (2, 2).

b) Bestem det tredje skjæringspunktet mellom grafen til f og linjen. Hva blir summen av x-koordinatene til de tre skjæringspunktene?

Funksjonen g er gitt ved

$$g(x) = x^3 + ax^2 + bx + c$$

En linje ℓ går gjennom punktene (s, g(s)) og (t, g(t)).

- c) Bruk CAS til å bestemme likningen for linjen ℓ , uttrykt ved s, t, a, b og c.
- d) Bruk CAS til å bestemme x-koordinaten til det tredje skjæringspunktet mellom grafen til g og linjen ℓ . Bestem summen av x-koordinatene til de tre skjæringspunktene.